

**Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen
Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark
Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1857

XVIII. Die Markgrafen Otto und Albrecht bestätigen und ergänzen das der
Stadt Salzwedel am 16. März 1273 verliehene Stadtrecht, am 5. Februar
1278.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54909](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54909)

Wdensvegen, Hinricus de Heydbrac, Arnoldus de Jagowe, Nicolaus de Wtenowe, milites ac fideles nostri, Geuehardus, prepositus de Saltwedele, Olricus de Konnigemark, miles, Bertoldus, notarius, Bertoldus, advocatus in Saltwedele, de consilio Civitatis Saltwedele Helmich de Puteo, Thidericus de Snege et alii quam plures. Fuerunt autem hoc tempore Consules Civitatis Saltwedele Cristianus miles, Johannes de Mechowe, Gherehardus Otherti filius, Johannes de Berghe, Johannes de witinghe, Ditmarus de vlsen, Bertramms de Blutmic, Thidericus Cruceman, arnoldus de kalene, Johannes Svederi filius. Datum et actum Plawe, Anno Domini M^o. CC^o. LXXIII°., Septimo decimo kal. Aprilis.

Nach dem Originale des Salzwo. Archives VII, 16.

XVIII. Die Markgrafen Otto und Albrecht bestätigen und ergänzen das der Stadt Salzwedel am 16. März 1273 verliehene Stadtrecht, am 5. Februar 1278.

In nomine Sancte et individue trinitatis. Varietas temporum, multitudo tractatum memoriarum hominum infirmant et ea que fiunt in tempore cum lapsu temporis a recordatione labuntur, nisi litteris testimonialibus committantur. Hinc est igitur, quod nos Otto et Albertus, Dei gratia Marchiones Brandenburgenses, volentes jura nostre Civitatis Saltwedel solidare, quedam et ipsis de nouo tradere, ad ejusdem civitatis utilitatem pariter et profectum, Notum facimus uniuersis tam presentibus quam futuris, quod hec jura liberaliter ciuibus antedictae civitatis damus et concedimus perpetuo, secundum quod in subsequenti continetur. Si quis in aquam precipitatus fuerit, et precipitatus hoc tribus burgenibus in ciuitate manentibus fide dignis probare poterit, Reus pro hoc facto manum suam vadiabit, quam si redimere uoluerit, pro ea dabit uiginti talenta, octo iudici, lesio octo, quatuor ciuitati. Item si uir uiduus, habens pueros legitimos, uxorem secundo duxerit, et apud illam sine pueris moriatur, omnium bonorum suorum mobilium medietas cedet sue uxori, reliquam uero medietatem mobilium bonorum pueri ipsius uiri defuncti optinebunt, Exceptis stantibus hereditatibus, que pueris inmortue sunt. In illis enim mulier nichil penitus optinebit. Quodsi uir huiusmodi, de quo dictum est, cum uxore sua, quam secundo duxit, pueros genuerit, tam priores, quam posteriores pueri post mortem uiri tam bona mobilia, quam stantes hereditates diuident secundum iustitiam ciuitatis. Quicquid autem de uiro uiduo, id idem de muliere uidua uice uersa statuimus obseruandum. Item si iudex et Consules alicui, qui suam querimoniam iuste prosecutus est, debent pignus presentare, si quis hoc pignus iudici et Consulibus defenderit, quinque talenta vadiabit, iudici quatuor, Civitati unum, Insuper conquerenti iudex plenam iustitiam fieri ordinabit. Item uir in egritudine sua dare poterit de rebus suis, quantum sibi placet, quamdiu ualet manu propria unam marcam in statera positam, iuste atque rationabiliter trutinare, uerumptamen mulieribus habentibus legitimos uiros, de bonis suis dandis siue ordinandis in egritudine sua, nullam permittimus potestatem. Item si aliquis homo, uel res siue possessio alicujus hominis occupatur, siue detinetur, per iudicem uel per nuntium, qui wigo Woldbode dicitur, Quicumque illam occupationem siue detentionem infregerit, quinquaginta solidos vadiabit, iudici quadraginta, decem solidos Ciuitati. Item si quispiam gladium uel cultellum euaginauerit, uel alia quelibet, que wigo Echge-

wapen uocantur, aduersus aliquem extraxerit uel extenderit, et si Reus conuincitur tribus burgenfibus uiris bonis, eo genere armorum, quod extraxerat, manus conuicti transuerberabitur. Quam si redimere uoluerit, quinquaginta solidos uadiabit, quorum uiginti cedent iudici, iniuriam passo uiginti, et decem solidi ciuitati. Item si, de quo suspicio habetur, sine lumine inuentus fuerit in plateis, postquam egressi sunt uigiles ad obseruandas uigilias ciuitatis, debet licite usque ad presentiam iudicis detineri. Item quicquid coram consulibus terminatum fuerit, dummodo maior et sanior numerus Consulium id esse sibi notorium recognoscat, firmum et stabile permanebit. Item si quis edificia sua posuit illicite uel iniuste, talis a Consulibus moneatur, ut ea corrigat et reedificet recto modo. Quod si non fecerit infra quindenam continuam, tria talenta uadiabit, quorum duo cedent iudici et unum Ciuitati, et si nec tunc edificia sua debite posuerit, iudici et Consulibus postmodum per quindenam singulam predicto ordine uadiabit, donec edificia sua directe posita a Consulibus dinoscantur. Item si aliquo in loco ignis ciuitati formidabilis uel nocuus fuerit inuentus, et si hujus loci possessor monitus a Consulibus et iussus, ignem infra triduum non annullat, tria talenta dabit, iudici duo, Ciuitati uero unum. Item si secundo monitus igniculum idem infra triduum non annihilauerit, amittet sex talenta, ex his iudex quatuor accipiet, Ciuitas uero duo. Si autem is, de igne tertio monitus, infra triduum Consules non exaudit, dare tenebitur triginta talenta denariorum, e quibus uiginti talenta debentur iudici, decem uero Ciuitati. Ut igitur hec iura, que nostre Ciuitatis Burgenfibus contulimus obseruanda, immutabilia perpetuis temporibus perseuerent, hanc inde litteram conscribi fecimus, et sigillorum nostrorum munimine roborari. Testes uero hujus sunt uenerabilis Dominus Geuehardus, Episcopus Brandenburgensis, Honorabilis miles Henricus de Vrisach, Hermannus de Carpzowe, Johannes de Crachowe, Bertoldus Aduocatus, et alii quam plures nostri milites et uassalli. Datum Anno Domini M^o. CC^o. LXXVIII°. Nonas Februarii, In die beate Agathe uirginis et Martyris.

Nach dem Orig. des Salz. Archives VII, 18.

XIX. Deutsche Redaction des Salzweberschen Stadtrechtes.

In dem Namen der hilgen eynliken dreualdigeit. De wandelinge der tiid vnde de manichualdigeit der handelinge de sterfliken lude dechnisse krenken, also des nod is, dat er werde hulpen mit worden der tüge vnd mit tügen der breue, dat zee stede vasticheid beholden mogen. Hiir umme is dyt, dat wi Otte vnde Albrecht, van der gnaden godes margreue to Brandenburg, willen stedigen de rechtegeid vnser stad Soltwedel, dy der suluen stad vnde den borgere van vnser vorteleden fynt gegeuen. Ok wil wy na dem Rade vnser getruwen, vnde der borgere der suluen stad ichteswelke wandelen in eyn betere vnde ok wil wy op nye en ichteswelke rechtegeid geuen. Wy don wilik allen de Jegenwardigen vnde tokomen fynt, dat wy wiliken geuen vnde ewichliken lyen der vorsproken stad dyt recht als hiir nascreuen steit.

1. Van den, de de erue kopen. Wy eyn erue kofft to Soltwedel, vnd Jar vnde dach redeliken dar Inne blift vnde de erffnamen des erues in den lande sint, de besittent bilker, wen en ander cleger edder en anghenger vthlendich.

2. Van vrowen gerade. Van deme gerade schal me it alfus holden. Als en vrowe to